

**Μηνιαίο Ενημερωτικό Τεύχος
Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος**

Δεκέμβριος 2022

Πίνακας περιεχομένων

1. ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ – ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	3
A. Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022 - Καθεστώς «Επιχειρηματικότητα 360».....	3
B. Ενημερωτικό προδημοσίευσης δράσης : Πράσινο Μετασχηματισμός ΜμΕ	14
Γ. Ενημερωτικό προδημοσίευσης δράσης : Πράσινη Παραγωγική Επένδυση ΜμΕ	19
Δ. Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA GREECE- REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA 2021-2027	21
2. ΘΕΜΑΤΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ /ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	25
A. Δασικοί Χάρτες – Αναλυτικός Οδηγός από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τους ιδιοκτήτες εκτάσεων.	25
3. ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ (ΕΠ) - ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ/ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ	35
A. Εν αναμονή των αλλαγών στο θεσμικό πλαίσιο ρύθμισης θεμάτων Εφοδιαστικής..	35
B. Εμπορευματικά Κέντρα Συνδυασμένων Μεταφορών και εφαρμογή του Ν.4759/2020	36
4. ΘΕΜΑΤΑ MARKETING, ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΟΡΩΝ	37
A. Ενίσχυση Τοπικών Αγορών /Επαναλανσάρισμα – Market Re-Launching.....	37

1. ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Α. Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022 - Καθεστώς «Επιχειρηματικότητα 360»

Προκηρύχθηκε την Τετάρτη 28.12.2022 ο 1ος Κύκλος του Καθεστώτος «Επιχειρηματικότητα 360» του Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022.

Σκοπός του Καθεστώτος:

είναι «η ενίσχυση του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων ..., πλην συγκεκριμένων κατηγοριών για τις οποίες θεσπίζονται ειδικά καθεστώτα, τα οποία αφορούν στην υλοποίηση αρχικών επενδύσεων και τη δυνατότητα πραγματοποίησης πρόσθετων δαπανών, προς όφελος των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών...».

Ο συνολικός προϋπολογισμός (Π/Υ) του Καθεστώτος ανέρχεται στα 150.000.000€, τα οποία επιμερίζονται σε 75.000.000€ για επιχορηγήσεις, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότησης του κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης και 75.000.000€ για φορολογικές απαλλαγές.

Οι υποβολές αιτήσεων υπαγωγής θα μπορούν να γίνονται από ενδιαφερόμενους φορείς μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣ-Αν), από τις 09.01.2023 μέχρι τις 10.04.2023.

Βάσει των διατάξεων του Ν4887/22 η μέγιστη ενίσχυση διαμορφώνεται ως 75% επί του συνολικού Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου (Ε/Σ), σύμφωνα με τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων (ΧΠΕ), ανάλογα με τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης.

Υπαγόμενα Επενδυτικά Σχέδια

Στο παρόν Καθεστώς υπάγονται Ε/Σ:

- όλων των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ), εξαιρουμένων αυτών που εμπίπτουν στα Καθεστώτα ενισχύσεων «Μεταποίηση - Εφοδιαστική Αλυσίδα», «Ενίσχυση Τουριστικών Επενδύσεων» και «Αγροδιατροφή - Πρωτογενής Παραγωγή και Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων - Αλιεία - Υδατοκαλλιέργεια»
- για την δημιουργία Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκατάστασης, με ελάχιστο ύψος Π/Υ επένδυσης € 1 εκατ
- Παροχής Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία, με ελάχιστο ύψος Π/Υ επένδυσης € 1 εκατ
- με ΚΑΔ 08.11.11 ΕΞΟΡΥΞΗ ΜΑΡΜΑΡΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΑΣΒΕΣΤΟΛΙΘΙΚΩΝ ΛΙΘΩΝ, ΓΙΑ ΜΝΗΜΕΙΑ Η' ΚΤΗΡΙΑ 08.11.12 ΕΞΟΡΥΞΗ ΓΡΑΝΙΤΗ, ΨΑΜΙΤΗ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΛΙΘΩΝ ΓΙΑ ΜΝΗΜΕΙΑ Η'

ΚΤΗΡΙΑ (ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΛΙΘΩΝ), τα οποία πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις με υφιστάμενη ή μέχρι την ολοκλήρωση των Ε/Σ της εξόρυξης, αποκτηθείσα μεταποιητική δραστηριότητα

- με ΚΑΔ 36.00.20.01 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΦΑΛΑΤΩΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ ΝΕΡΟΥ, τα οποία πραγματοποιούνται σε νησιωτικές περιοχές με αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται στο ενισχυόμενο κόστος τους
- με ΚΑΔ 59 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ, ΒΙΝΤΕΟ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

60.10.2 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΝΑΛΙΟΥ)

60.20.1 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΗΣ

60.20.2 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

60.20.3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΚΑΝΑΛΙΟΥ

63.11.2 ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΡΟΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΗΧΟΥ

63.11.21 ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΡΟΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

63.11.22 ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΡΟΗΣ ΗΧΟΥ, για την δημιουργία μόνιμων εγκαταστάσεων studios

- με ΚΑΔ 68.32.13 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ, ΕΝΑΝΤΙ ΑΜΟΙΒΗΣ Η' ΒΑΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, για επιχειρήσεις ανάπτυξης και διαχείρισης Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και εφόσον αυτά αφορούν σε ίδρυση ή επέκταση και υλοποιούνται σε έκταση άνω των 300 στρεμμάτων.
- με ΚΑΔ 93.11.10.01 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΗΠΕΔΩΝ (4 x 4, 5 x 5 ΚΛΠ) ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ, ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ, ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΚΛΠ για την κατασκευή τουλάχιστον έξι(06) γηπέδων
- με ΚΑΔ 93.11.10.03 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟΥ (ΠΙΣΙΝΑΣ) για την κατασκευή πισίνας διαστάσεων άνω των 25 μ, αποκλειστικά για αθλητικούς σκοπούς
- με ΚΑΔ 87.30.11.01 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΩΝ ΕΥΓΗΡΙΑΣ, με ελάχιστο ύψος Π/Υ επένδυσης € 1 εκατ

με ΚΑΔ 96.01.13.01 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΙΔΕΡΩΤΗΡΙΟΥ ΡΟΥΧΩΝ
96.01.19.02 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΥΝΤΗΡΙΩΝ

με ελάχιστο ύψος Π/Υ επένδυσης € 1 εκατ, εφόσον η δραστηριότητα τους αφορά σε ποσοστό άνω του 60%, υπηρεσίες σε νοσοκομεία, ξενοδοχεία, οίκους ευγηρίας κλπ

Επιλέξιμες Επιχειρήσεις - Δικαιούχοι

Δικαιούχοι των ενισχύσεων, που χορηγούνται με βάση το παρόν Καθεστώς είναι οι φορείς επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του Ε/Σ και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- Εμπορικές εταιρείες, (Ετερόρρυθμες, Ομόρρυθμες, Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές, Περιορισμένης Ευθύνης, Ανώνυμες)
- Συνεταιρισμοί
- Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚοινΣΕπ), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων (ΑΕΣ)
- Κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα
- Είναι Δημόσιες ή Δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:
 - δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
 - δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,
 - δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων,

Επίσης οι υποψήφιες επιχειρήσεις θα πρέπει να τηρούν βιβλία Β' (για επενδυτικά σχέδια έως 300.000€) ή Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ Ε/Σ (ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ & ΤΥΠΟ ΦΟΡΕΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ)	
ΚοινΣΕπ, ΑΣ, ΟΠ και ΑΕΣ	50.000 €
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	100.000 €
ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	250.000 €
ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	500.000 €
ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (εκτός πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής)	1.000.000 €

Χαρακτήρας Κινήτρου Αρχικής Επένδυσης

Τα Ε/Σ που υποβάλλονται πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και να υλοποιούνται σε μία Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) και ειδικότερα να πληρούν μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ✓ **Δημιουργία** νέας μονάδας
- ✓ **Επέκταση** της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας
- ✓ **Διαφοροποίηση** της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν. Για τις **μεγάλες επιχειρήσεις**, οι ενισχυόμενες δαπάνες θα πρέπει να υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά **200%** τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου.
- ✓ **Θεμελιώδης αλλαγή** του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας. Για τις **μεγάλες επιχειρήσεις** απαιτείται, οι ενισχυόμενες επενδυτικές δαπάνες να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των τριών(03) τελευταίων φορολογικών ετών των στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί.

Είδη Ενισχύσεων

Φορολογική απαλλαγή: απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση την οικεία φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους.

Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του Ε/Σ ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, ο οποίος αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) και συνιστά ισόποσο αποθεματικό, το οποίο τηρείται σε διακριτό λογαριασμό στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο φορέας δύναται να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός 15 φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας.

Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας θεμελιώνεται με την πιστοποίηση του 50% ή του 65% του κόστους της επένδυσης.

Η δικαιούμενη ενίσχυση δεν δύναται να υπερβαίνει κατ' έτος το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού φοροαπαλλαγής με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους

αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών.

Η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Επιχορήγηση Κεφαλαίου: δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του Ε/Σ που προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.

Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing): κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτών και εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση του leasing δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά(07) έτη μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Επιδότηση του κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης: κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δεν λαμβάνουν καμιά άλλη κρατική ενίσχυση.

Ποσοστά Ενισχύσεων ανά Γεωγραφική Ζώνη - Νομό και Μέγεθος Επιχείρησης

(σε ισχύ από 1.1.2022 έως και 31.12.2027)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ 360			
	Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μεγάλες Επιχειρήσεις
Β.Αιγαίο	75%	65%	55%
Αν.Μακεδονία Θράκη	70%	60%	50%
Κεντ.Μακεδονία	70%	60%	50%
Ήπειρος	70%	60%	50%
Δυτ.Ελλάδα	70%	60%	50%
Θεσσαλία	70%	60%	50%
Ιόνια Νησιά	60%	50%	40%
Δυτ.Μακεδονία	70%	60%	50%

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ 360			
	Μικρές Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μεγάλες Επιχειρήσεις
Πελοπόννησος (Εκτός ΠΕ Αρκαδίας/Μεσσηνίας)	60%	50%	40%
ΠΕ Αρκαδίας/Μεσσηνίας	70%	60%	50%
Κρήτη	70%	60%	50%
Στερεά Ελλάδα	60%	50%	40%
Ν.Αιγαίο	60%	50%	40%
Αττική	35% (Δυτ.Τομέας Αθηνών), 45% (Αν.Αττική, Δυτ.Αττική & Πειραιά/Νήσους)	25% (Δυτ.Τομέας Αθηνών), 35% (Αν.Αττική, Δυτ. Αττική & Πειραιά/Νήσους)	15% (Δυτ.Τομέας Αθηνών), 25% (Αν.Αττική, Δυτ.Αττική & Πειραιά/Νήσους)

Στο παρόν Καθεστώς ενισχύονται **Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις**, οι οποίες **θα πραγματοποιήσουν επενδύσεις στις ΠΕ Βορείου, Κεντρικού και Νοτίου Τομέα Αθηνών.**

Ένταση Ενισχύσεων

Το κίνητρο της φοροαπαλλαγής χορηγείται στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις σε ποσοστό **100%** επί του ανώτατου ορίου του ΧΠΕ.

Το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, σε ποσοστό **80%** του ανώτατου ορίου του ΧΠΕ.

Το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται σε ποσοστό **100%** του ανώτατου ορίου για τα Ε/Σ που υλοποιούνται από πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛΣΤΑΤ, εκτός των δημοτικών ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,
- περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση έως 30 χλμ από τα σύνορα,
- νησιά με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων
- περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής

- Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (ΒΕΠΕ), Επιχειρηματικά Πάρκα (ΕΠ), εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΕΠΕΒΟ), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (ΘΥΚΤ) και σε ΟΥΜΕΔ και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης,
- Ε/Σ που αφορούν σε επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων, που έχουν παύσει τη λειτουργία τους για τα δύο(02) τουλάχιστον τελευταία έτη. Η αξία του πάγιου εξοπλισμού της βιομηχανικής μονάδας, η οποία πρόκειται να επαναλειτουργήσει, πρέπει να καλύπτει ποσοστό 50% τουλάχιστον του ενισχυόμενου κόστους του Ε/Σ.
- Ε/Σ που υλοποιούνται στις Ζώνες Απολιγνιτοποίησης, οι οποίες είναι οι ΠΕ Φλώρινας και Κοζάνης και ο Δήμος της Μεγαλόπολης.

Το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται σε ποσοστό **90%** του ανώτατου ορίου για τα Ε/Σ που υλοποιούνται από πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις:

- σε διατηρητέα κτήρια.
- στις ΠΕ Καστοριάς και Γρεβενών και στους Δήμους Τρίπολης, Οιχαλίας και Γορτυνίας,

Για τις **μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις** τα κίνητρα πλην τη επιχορήγησης χορηγούνται σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (**80%**) του ανώτατου ορίου του ΧΠΕ.

Ειδικότερα και αποκλειστικά για Ε/Σ που υλοποιούνται από **μεσαίες επιχειρήσεις** στις ΠΕ Ροδόπης, Έβρου και Ξάνθης, παρέχεται η δυνατότητα συνδυαστικής επιλογής του κινήτρου ενίσχυσης της επιχορήγησης, σε ποσοστό **60%** για την ΠΕ Έβρου και **30%** για τις ΠΕ Ροδόπης και Ξάνθης, του προβλεπόμενου ποσοστού ενίσχυσης με τα υπολειπόμενα ποσοστά **φορολογικής απαλλαγής** να διαμορφώνονται σε **40%** και **70%**, αντίστοιχα.

Μέγιστα Όρια Ενισχύσεων

Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά Ε/Σ που υποβάλλεται από **πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις** δε μπορεί να υπερβεί τα € 3 εκατ για όλα τα είδη ενισχύσεων, ήτοι της επιχορήγησης ή της φορολογικής απαλλαγής ή της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά Ε/Σ που υποβάλλεται από **μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις** δεν μπορεί να υπερβεί:

1. τα € **3 εκατ** για τις ενισχύσεις της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης,

2. τα € **3 εκατ** για τις ενισχύσεις της επιχορήγησης (ενισχύσεις για μεσαίες επιχειρήσεις στις ΠΕ της Θράκης) και

3. τα € **5 εκατ** για την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής.

Χρηματοδοτικό Σχήμα Επενδυτικών Σχεδίων

Κάθε φορέας συμμετέχει στο κόστος του Ε/Σ είτε με ίδια κεφάλαια, είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, είτε με συνδυασμό αυτών.

Αναλυτικότερα, η συμμετοχή του φορέα στο κόστος του Ε/Σ, μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους ακόλουθους τρόπους:

- ❖ **Αύξηση μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου** του φορέα επένδυσης με **νέες εισφορές σε μετρητά** των μετόχων/εταίρων
- ❖ **Αύξηση μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση** υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέο.
- ❖ **Ανάλωση** υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέο.
- ❖ **Εξωτερική χρηματοδότηση** - Τραπεζικό ή Ομολογιακό Δάνειο τριετούς τουλάχιστον διάρκειας

Υπογραμμίζεται ότι,

- **αποκλείεται η χρήση αλληλόχρεου λογαριασμού** για την επιλογή τρόπου κάλυψης της εξωτερικής χρηματοδότησης, και
- ποσοστό τουλάχιστον **25%** του τρόπου κάλυψης του ενισχυόμενου κόστους του Ε/Σ, **δεν πρέπει να περιλαμβάνει κρατική ενίσχυση.**

Επιλέξιμες Δαπάνες

α/α	Κατηγορία Δαπάνης	Μέγιστο ποσοστό στον επιλέξιμο Π/Υ
Α. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ		
A.1	Υλικά περιουσιακά στοιχεία:	
A1.α	- ΚΤΙΡΙΑΚΑ (κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων), - ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμός), - ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ , - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΟΣ	45% ή 80% (Διατηρητέα κτήρια)
A1.β	ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ παραγωγικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της (μεταχειρισμένα) τα τελευταία δύο(02) τουλάχιστον έτη. - <u>Αγορά Συνόλου ή και μέρους υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού</u>	100%

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

α/α	Κατηγορία Δαπάνης	Μέγιστο ποσοστό στον επιλέξιμο Π/Υ
Α1.γ	ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ & ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΟΥ ΚΙΝΟΥΝΤΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΗΣ ΕΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	100%
Α1.δ	ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ LEASING ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ & ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	100%
Α1.ε	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΣΥΓΧΟΝΙΣΜΟΥ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (ΟΧΙ ΚΤΙΡΙΑ) & ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	100%
A.2	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	
Α2.α	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΜΕΣΩ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ: <ul style="list-style-type: none"> - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ, - ΑΔΕΙΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, - ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΩΝ, - ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ & - ΜΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ 	30% για ΜΕΓΑΛΕΣ 50% για ΜΜΕ
Α2.β	<ul style="list-style-type: none"> - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ, - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ & ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ & - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ 	30% για ΜΕΓΑΛΕΣ 50% για ΜΜΕ
A.3	Μισθολογικό κόστος νέων θέσεων εργασίας που δημιουργεί η επένδυση <i>(συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων σε ΕΜΕ σε σύγκριση με το μέσο όρο του προηγούμενου 12μήνου)</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Επιδότηση του μισθολογικού κόστους για δύο(02) έτη από την δημιουργία των θέσεων - Διατήρηση των νέων θέσεων για περίοδο πέντε(05) ετών για ΜΕΓΑΛΕΣ - Διατήρηση των νέων θέσεων για περίοδο τεσσάρων(04) ετών για ΜΕΣΑΙΕΣ - Διατήρηση των νέων θέσεων για περίοδο τριών(03) ετών για ΜΙΚΡΕΣ - ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ 	-
B. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ		
B.1	Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (μελέτες & αμοιβές συμβούλων ΜΟΝΟ Νέων Μικρών και Μεσαίων επιχειρήσεων)	50% ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΩΣ 50.000,00€ ΕΩΣ 5% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
B.2	Δαπάνες για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων (άρθ 45 ΓΑΚ). Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που απαιτούνται για τις εργασίες αποκατάστασης, μειωμένες κατά της αύξηση της αξίας του οικοπέδου.	50% ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΩΣ 5% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
B.3	Δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων. Επιλέξιμες είναι οι πρόσθετες δαπάνες που είναι απαραίτητες για να πραγματοποιηθεί μία επένδυση σε καλύτερες ή αποδοτικότερες δραστηριότητες ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης σε σύγκριση με μία συμβατική μονάδα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης ίδιας δυναμικότητας που θα κατασκευαζόταν ελλείψει ενίσχυσης. Τα προς επεξεργασία ανακυκλούμενα ή επαναχρησιμοποιούμενα υλικά σε άλλη περίπτωση θα απορρίπτονταν, ή θα	35% για ΜΕΓΑΛΕΣ 45% για ΜΕΣΑΙΕΣ 55% για ΜΙΚΡΕΣ – ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΠΛΕΟΝ 5% & 15% ΠΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡ 3 ΤΟΥ ΑΡΘ10 ΕΩΣ 40% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

α/α	Κατηγορία Δαπάνης	Μέγιστο ποσοστό στον επιλέξιμο Π/Υ
	υφίσταντο επεξεργασία με τρόπο λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον. Δεν καλύπτονται ενισχύσεις για άλλες εργασίες ανάκτησης αποβλήτων πλην της ανακύκλωσης. Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων που δημιουργούν άλλες επιχειρήσεις.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
B.4	Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση	50% - 70% ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΩΣ 10% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
B.5	Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις	50% ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΩΣ 10% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
B.6	Ενισχύσεις δαπανών για επενδυτικές ενισχύσεις σε ΜΜΕ (σύμφωνα με το άρθρο 17 του ΓΑΚ)	10% για ΜΕΣΑΙΕΣ 20% για ΜΙΚΡΕΣ – ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
<p><u>ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ</u></p> <p>α. Λειτουργικά έξοδα</p> <p>β. Αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων</p> <p>γ. Αγορά επίπλων & σκευών γραφείου με εξαίρεση αν αποτελούν μέρος ξενοδοχειακού εξοπλισμού</p> <p>δ. Αγορά οικοπέδων, γηπέδων, αγροτεμαχίων</p> <p>ε. Εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων</p> <p>στ. Ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή έχει μισθωθεί για τουλάχιστον 15 έτη</p>		

Βαθμολογικά Κριτήρια

Ο έλεγχος δεικτών βαθμολογίας πραγματοποιείται επί τη βάση κριτηρίων που εξειδικεύονται με τη χρήση συγκεκριμένων δεικτών, οι οποίοι βαθμολογούνται με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του Ε/Σ ή του επενδυτικού φορέα.

Οι τιμές των δεικτών, με τη μορφή που αποτυπώνονται στις σχετικές κλίμακες βαθμολογίας, καθώς και η αποδιδόμενη βαθμολογία, υπολογίζονται με στρογγυλοποίηση σε δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Τα κριτήρια διακρίνονται σε τέσσερις(04) Ομάδες:

1. Ομάδα Κριτηρίων Ωριμότητας Ε/Σ με εύρος βαθμολογίας 0 έως 10
2. Ομάδα Κριτηρίων Αξιολόγησης του χρηματοδοτικού σχήματος με εύρος βαθμολογίας 0 έως 25
3. Ομάδα Κριτηρίων Αξιολόγησης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με εύρος βαθμολογίας 0 έως 25

4. Ομάδα Κριτηρίων Αξιολόγησης του επενδυτικού σχεδίου με εύρος βαθμολογίας 0 έως 40.

Το κριτήριο 1 «**Ωριμότητα Ε/Σ**» λαμβάνει βαθμολογία από την ικανοποίηση κριτηρίων όπως η άμεση διαθεσιμότητα του τόπου υλοποίησης της επένδυσης, η ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η ύπαρξη έγκρισης όρων δόμησης, ή ύπαρξη αδείας από την Αρχαιολογική υπηρεσία, η ύπαρξη έγκρισης εγκατάστασης και η υλοποίηση της επένδυσης σε οργανωμένους χώρους υποδοχής.

Το κριτήριο 2 «**Αξιολόγηση Χρηματοδοτικού Σχήματος**» λαμβάνει βαθμολογία από την ικανοποίηση κριτηρίων που σχετίζονται με το ύψος και τον τρόπο κάλυψης της ίδιας συμμετοχής του φορέα της επένδυσης, σε σχέση με το συνολικό ύψος της επένδυσης.

Το κριτήριο 3 «**Αξιολόγηση Φορέα Ε/Σ**» λαμβάνει βαθμολογία από την ικανοποίηση χρηματοοικονομικών δεικτών που σχετίζονται με την υφιστάμενη χρηματοοικονομική κατάσταση του φορέα της επένδυσης.

Το κριτήριο 4 «**Αξιολόγηση Ε/Σ**» λαμβάνει βαθμολογία από την ικανοποίηση κριτηρίων που σχετίζονται με την μελλοντική κατάσταση του φορέα της επένδυσης, την χρηματοοικονομική ανάλυση της επένδυσης και τις δημιουργούμενες νέες θέσεις απασχόλησης.

Η συνολική βαθμολογία των Ε/Σ που υλοποιούνται στην ΠΕ Έβρου προσαυξάνεται κατά 10% και των Ε/Σ που υλοποιούνται στις ΠΕ Ξάνθης και Ροδόπης προσαυξάνεται κατά 5%.

Ο έλεγχος των δεικτών βαθμολογίας διενεργούνται με την μέθοδο της **συγκριτικής αξιολόγησης**.

Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε Ε/Σ προκειμένου να κριθεί επιλέξιμο ανέρχεται σε **65 βαθμούς**.

Υποβολή Προτάσεων & Υλοποίηση Επενδύσεων

Η ημερομηνία **έναρξης** υποβολών επενδυτικών προτάσεων ορίζεται η Δευτέρα **09.01.2023** ενώ ως ημερομηνία **λήξης** του κύκλου υποβολών ορίζεται η **10.04.2023**.

Η χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης των εγκριθέντων Ε/Σ καθορίζεται στην απόφαση υπαγωγής και δε μπορεί να υπερβαίνει **τα τρία(03) έτη** από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης έγκρισης. Υπό προϋποθέσεις είναι δυνατή η παράταση του εγκεκριμένου χρόνου υλοποίησης έως και δύο(02) επιπλέον έτη.

B. Ενημερωτικό προδημοσίευσης δράσης : Πράσινος Μετασχηματισμός ΜμΕ

Η Δράση ενθαρρύνει επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αξιοποίηση και ανάπτυξη συγχρόνων τεχνολογιών, στην αναβάθμιση των παραγόμενων προϊόντων ή/ και παρεχόμενων υπηρεσιών και εν γένει δραστηριοτήτων τους, πριμοδοτώντας ενέργειες οι οποίες αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες, υποδομές και βέλτιστες πρακτικές σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης, κυκλικής οικονομίας και υιοθέτησης καθαρών πηγών ενέργειας. Η Δράση συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από το Ελληνικό Δημόσιο.

Επιλέξιμες Επιχειρήσεις

Δικαιούχοι στη δράση είναι οι **υφιστάμενες μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις** υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Να πραγματοποιήσουν επένδυση αποκλειστικά σε μία Κατηγορία Περιφέρειας.
2. Να έχουν τουλάχιστον μία (1) πλήρη κλεισμένη διαχειριστική χρήση πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
3. Να διαθέτουν και να δραστηριοποιούνται ουσιαδώς (Κύριος ΚΑΔ ή ΚΑΔ μεγαλύτερων εσόδων) σε έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ δραστηριότητας, πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. (Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ θα ορισθούν στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης).
4. Να έχουν τρεις (3) τουλάχιστον ΕΜΕ εξαρτημένης εργασίας το ημερολογιακό έτος που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
5. Να λειτουργούν νόμιμα και αποκλειστικά ως επιχειρήσεις εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα.
6. Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
7. Να πληρούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ στον οποίο στηρίζεται το χρηματοδοτικό καθεστώς ενίσχυσης που θα επιλέξουν υποχρεωτικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Υπάρχει η δυνατότητα επιλογής είτε του Καν. ΕΕ 651/2014 (ΓΚΑΚ) ή του Καν. ΕΕ 1407/2013 (De minimis).

8. Να συγκεντρώσει την ελάχιστη βαθμολογία των 45 μονάδων, σύμφωνα με τα βαθμολογικά κριτήρια που ορίζονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

Προϋπολογισμός

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Δράσης ανέρχεται σε 350.000.000€. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου κυμαίνεται από 200.001€ έως και 1.000.000€, και δεν δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου εργασιών που μίας εκ των τελευταίων τριών διαχειριστικές περιόδους.

Ένταση ενίσχυσης

Κατά την υποβολή της αίτησης η επιχείρηση πρέπει να επιλέξει ένα εκ των δυο χρηματοδοτικών καθεστώτων ενίσχυσης, δηλαδή του Καν (ΕΕ) 1407/2013 (Κανόνας De-Minimis) ή του Καν (ΕΕ) 651/2014 (ΓΚΑΚ), άρθ. 14,18,19 και 41., με ανώτατο όριο επιχορήγησης το ποσό των 500.000€.

Τα ποσοστά ενίσχυσης ορίζονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα, με δυνατότητα προσαύξησης του ποσοστού ενίσχυσης κατά 10%, σε περίπτωση που πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες της «Πράσινης Μετάβασης» σε ποσοστό 20% επί του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού.

Καν (ΕΕ) 1407/2013 (Κανόνας De-Minimis)

Ένταση Ενισχύσεων (%) με βάση τον Κανονισμό Ε.Ε. 1407/2013 (De minimis)				
Περιφέρειες	(1) Δημόσια Επιχορήγηση	(2) Ιδιωτική Συμμετοχή	(3) Δημόσιας Επιχορήγησης, με υλοποίηση δαπανών «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)	(4) Ιδιωτική Συμμετοχή με υλοποίηση δαπανών «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)
Για το σύνολο των περιφερειών της Χώρας	40%	60%	50%	50%

Επισημαίνεται ότι το ανώτατο συνολικό ποσό ενίσχυσης με βάση τον κανονισμό De Minimis, ορίζεται στα 200.000€ (ή 100.000€ για τον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων) για την τελευταία τριετία κατά την οποία κατατίθεται η αίτηση υπαγωγής.

Καν (ΕΕ) 651/2014 (ΓΚΑΚ), άρθ. 14

Ένταση Ενισχύσεων (%) με βάση τον Κανονισμό Ε.Ε. 651/2014 (Άρθρο 14)								
Περιφέρειες	Ποσοστό Ενίσχυσης		Ιδιωτική Συμμετοχή		Ποσοστό Ενίσχυσης με δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)		Ιδιωτική Συμμετοχή με δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)	
	Μεσαίες Επιχ.	Μικρές πολύ Μικρές Επιχ.	Μεσαίες Επιχ.	Μικρές πολύ Μικρές Επιχ.	ΜμΕ		ΜμΕ	
Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη, Ανατ. Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Ιόνια Νησιά, Δυτική Ελλάδα, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος, Νότιο Αιγαίο	40%	40%	60%	60%	50%	50%	50%	50%
Δυτικός Τομέας Αθηνών	25%	35%	75%	65%	-	-	-	-
Ανατολική και Δυτική Αττική	35%	45%	65%	55%	-	-	-	-
Πειραιάς, Νήσοι	35%	45%	65%	55%	-	-	-	-

Καν (ΕΕ) 651/2014 (ΓΚΑΚ), άρθ. 18

Ένταση Ενισχύσεων (%) με βάση τον Κανονισμό Ε.Ε. 651/2014 (Άρθρο 18 και 19)								
Επιλέξιμες Δαπάνες	Ποσοστό Ενίσχυσης		Ιδιωτική Συμμετοχή		Ποσοστό Ενίσχυσης με δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)		Ιδιωτική Συμμετοχή με δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)	
	Μεσαίες Επιχ.	Μικρές πολύ Μικρές Επιχ.	Μεσαίες Επιχ.	Μικρές πολύ Μικρές Επιχ.	ΜμΕ		ΜμΕ	
5.Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας- Ετικέτας – Branding 7. Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις 8.1 Τεχνικές Μελέτες απαραίτητες συνδεδεμένες με δαπάνες των κατηγοριών 1,2,3 8.2 Συμβουλευτικές υπηρεσίες 3.3 Εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ για ιδιοκατανάλωση	40%	40%	60%	60%	50%	50%	50%	50%

Επιλέξιμες δαπάνες

Ως έναρξη επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

A/A	Κατηγορία Δαπάνης	Ενδεικτικό Μέγιστο Όριο ΚΑΝ. DEMINIS 1407/2013	Ενδεικτικό Μέγιστο Όριο ΚΑΝ. ΓΚΑΚ 651/2014	Είδος Δαπάνης
1	Δαπάνες για κτιριακές και λοιπές εγκαταστάσεις	Έως 40% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	Έως 40% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	
2	Δαπάνες Εξοπλισμού Παραγωγικός, Μηχανολογικός και Λοιπός Εξοπλισμός	έως 100% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	Από 20% έως 100% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	
3	Εξοπλισμός (GREEN)*	έως 50% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	έως 50% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	Δαπάνη «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)
4	Πιστοποίηση Προϊόντων – Υπηρεσιών – Διαδικασιών	έως 10% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	έως 10% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού και έως 50.000€	Άυλα στοιχεία ενεργητικού
5	Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding	έως 5% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	έως 5% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	
6	Δαπάνες Προβολής και Εξωστρέφειας	έως 20.000€	Μη επιλέξιμο	
7	Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις	Έως 10% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	Έως 10% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	
8	Τεχνικές Μελέτες & Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	έως 10% & 4% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού και μέχρι 10.000€ η παρακολούθηση του επενδυτικού σχεδίου	έως 10% & 4% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού και μέχρι 80.000€ και 25.000€	
9	Μεταφορικά Μέσα (GREEN)* Υποχρεωτικά ηλεκτρικά	έως 50.000€	έως 25% και έως 100.000€	Δαπάνη «Πράσινης Μετάβασης» (GREEN)
10	Μισθολογικό κόστος νέων εργαζομένων (νέο προσωπικό από 1 έως 3 ΕΜΕ)	Έως 20% και μέχρι 45.000 €	Μη επιλέξιμο	Με χρήση της κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/)
11	Έμμεσες δαπάνες	7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου	-	(Άρθρο 54, Καν. 1060/2021 Με χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ1060/2021))

Υποβολή – Αξιολόγηση – Ένταξη – Υλοποίηση

- Η ημερομηνία έναρξης υποβολών των αιτήσεων υπαγωγής θα ορίζεται στην αναλυτική πρόσκληση.
- Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης θα είναι άμεση (FiFo) και τα επενδυτικά σχέδια θα εξετάζονται σύμφωνα με τη σειρά που υποβάλλονται μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της Δράσης και σε κάθε περίπτωση μέχρι την λήξη ισχύος του κανονισμού.
- Υποβολή αίτησης χρηματοδότησης επιτρέπεται μόνο σε μία εκ των δύο δεσμών δράσεων «Πράσινη Μετάβαση ΜμΕ», δηλαδή είτε μόνο στην Δράση 1 – Πράσινος Μετασχηματισμός ΜμΕ, είτε μόνο στην Δράση 2 – Πράσινη Παραγωγική Επένδυση ΜμΕ.
- Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 24 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της .

Γ. Ενημερωτικό προδημοσίευσης δράσης : Πράσινη Παραγωγική Επένδυση ΜμΕ

Η Δράση ενθαρρύνει μικρά επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αξιοποίηση και ανάπτυξη συγχρόνων τεχνολογιών, στην αναβάθμιση των παραγόμενων προϊόντων ή/ και παρεχόμενων υπηρεσιών και εν γένει δραστηριοτήτων τους, πριμοδοτώντας ενέργειες οι οποίες αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες, υποδομές και βέλτιστες πρακτικές σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης, κυκλικής οικονομίας και υιοθέτησης καθαρών πηγών. Η Δράση συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από το Ελληνικό Δημόσιο.

Επιλέξιμες Επιχειρήσεις

Δικαιούχοι στη δράση είναι οι **υφιστάμενες μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις** υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Να πραγματοποιήσουν επένδυση αποκλειστικά σε μία Κατηγορία Περιφέρειας.
2. Να έχουν τουλάχιστον μία (1) πλήρη κλεισμένη διαχειριστική χρήση πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
3. Να διαθέτουν και να δραστηριοποιούνται ουσιαδώς (Κύριος ΚΑΔ ή ΚΑΔ μεγαλύτερων εσόδων) σε έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ δραστηριότητας, πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. (Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ θα ορισθούν στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης).
4. Να έχουν δύο (2) τουλάχιστον ΕΜΕ εξαρτημένης εργασίας το ημερολογιακό έτος που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
5. Να λειτουργούν νόμιμα και αποκλειστικά ως επιχειρήσεις εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα.
6. Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
7. Να πληρούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Καν. ΕΕ 1407/2013 (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η Δράση.
8. Να συγκεντρώσει την ελάχιστη βαθμολογία των 40 μονάδων, σύμφωνα με τα βαθμολογικά κριτήρια που ορίζονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

Προϋπολογισμός

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Δράσης ανέρχεται σε 350.000.000€. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου κυμαίνεται από

30.000 έως και 200.000€, και δεν δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου εργασιών που μίας εκ των τελευταίων τριών διαχειριστικές περιόδους.

Ένταση ενίσχυσης

Τα ποσοστά ενίσχυσης ορίζονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα, με δυνατότητα προσαύξησης του ποσοστού ενίσχυσης κατά 10%, σε περίπτωση που πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες της «Πράσινης Μετάβασης» σε ποσοστό 20% επί του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού.

Α. Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA GREECE- REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA 2021-2027

Εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή επιτροπή το Πρόγραμμα “Interreg VI-A IPA CBC Ελλάδα – Δημοκρατία Βόρειας Μακεδονίας” για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027. Το πρόγραμμα θα χρηματοδοτήσει έργα που θα υλοποιηθούν:

Σε έξι (6) Ελληνικές Περιφερειακές Ενότητες: Θεσσαλονίκη, Κιλκίς, Πέλλα, Σέρρες από την ΠΚΜ και Φλώρινα και Κοζάνη από την ΠΔΜ.

Σε τέσσερις (4) Περιφέρειες της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας: Vardar, Southwest, Southeast, και περιοχές της Pelagonia

Στη συνέχεια αναφέρονται οι προτεραιότητες και οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος:

Προτεραιότητα 1^η: Μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα

- **Ειδικός στόχος RSO2.6:** Προαγωγή της μετάβασης στην κυκλική οικονομία και στην αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία.

Οι δράσεις, όπως κοινές στρατηγικές, σχέδια δράσης και πιλοτικές δράσεις, θα υποστηρίξουν διακρατικές συνέργειες για την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη διασυνοριακή περιοχή και θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την κυκλική οικονομία και την Πράσινη Συμφωνία. Ως εκ τούτου, θα αναπτυχθούν και θα εφαρμοστούν δράσεις που προωθούν την βελτίωση του κύκλου ζωής των προϊόντων, τη βιώσιμη κατανάλωση και τις διαδικασίες κυκλικής οικονομίας (μείωση, ανάκτηση, επαναχρησιμοποίηση, επισκευή, ανακαίνιση, ανακατασκευή, ανακύκλωση). Στο πλαίσιο του ειδικού στόχου, με τη χρήση του SPF (Small Projects Fund) θα ενισχυθούν ΜΜΕ, και κυρίως μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, εγκατεστημένες σε απομακρυσμένες περιοχές οι οποίες έχουν περιορισμένοι πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία.

Δικαιούχοι: Οργανισμοί αρμόδιοι για την διαχείριση αποβλήτων, περιφερειακές και τοπικές αρχές και επιχειρήσεις τους, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ΜΜΕ και τα επιμελητήρια αυτών.

- **Ειδικός στόχος RSO2.7:** Ενίσχυση της προστασίας και διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων και σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης.

Τα έργα θα πρέπει να αφορούν στην ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών και πιλοτικών δράσεων, για την προστασία της φύσης και την βιωσιμότητα. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να δίνουν έμφαση στην εφαρμογή περιβαλλοντικών πολιτικών και στην ανάπτυξη διαδικασιών, οι οποίες ενσωματώνονται στις

διάφορες ιδιάζουσες τοπικές συνθήκες. Για οικοσυστήματα όπως, οικολογικοί διάδρομοι, λεκάνες απορροής ποταμών κ.λπ., τα οποία εκτείνονται και πέραν των συνόρων, αποτελεί ευκαιρία να επωφεληθούν από τη διασυνοριακή συνεργασία.

Δικαιούχοι: Κρατικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, διοικητικές και διαχειριστικές αρχές των προστατευόμενων περιοχών, όπως εθνικά πάρκα, διαχειριστικές αρχές για την προστασία των δασών, ανώτερα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Προτεραιότητα 2η: Στρατηγική εστίαση στην περιοχή των Πρεσπών

- **Ειδικός στόχος RSO3.2:** Ανάπτυξη και ενίσχυση της βιώσιμης και κλιματικά ανθεκτικής, ευφυούς και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της πρόσβασης στο ΔΕΔ-Μ και της διασυνοριακής κινητικότητας.

Στη διασυνοριακή περιοχή του προγράμματος, η προσβασιμότητα στους κύριους κόμβους και τους διαδρόμους μεταφοράς εξακολουθεί να είναι περιορισμένη. Είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν βιώσιμες και έξυπνες υπηρεσίες μεταφορών, να βελτιωθούν οι συνδέσεις και να αρθούν οι περιορισμοί. Αυτή είναι μια πρόκληση για έξυπνες και βιώσιμες προσεγγίσεις για την περιφερειακή κινητικότητα, καθώς και την εισαγωγή λύσεων που υποστηρίζονται από Τεχνολογίες Πληροφορικής για τη διαχείριση της κινητικότητας. Ένα ή περισσότερα έργα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν υποδομές και υπηρεσίες για το άνοιγμα συνοριακού σημείου ελέγχου στην περιοχή των Πρεσπών (Markova Noga/Λαιμός).

Δικαιούχοι: Κεντρικές και περιφερειακές αρχές, Υπουργεία οικονομικών και Εσωτερικών, Αστυνομικές αρχές, Δήμος Πρεσπών και Δήμος Resen.

Προτεραιότητα 3^η: Υποστήριξη και ανάπτυξη κοινωνικών και υγειονομικών υπηρεσιών

- **Ειδικός στόχος RSO4.5:** Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στην περίθαλψη σε επίπεδο οικογένειας και κοινότητας.

Δράσεις στο πλαίσιο αυτού του ειδικού στόχου, θα στηρίξουν συνέργειες για την εφαρμογή και την ανάπτυξη στρατηγικών και πιλοτικών δράσεων, οι οποίες αποσκοπούν στη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην ανάπτυξη υποδομών πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης και στην αγορά ιατρικού εξοπλισμού και εξοπλισμού διάσωσης και εξειδικευμένης υγειονομικής περίθαλψης μέσω

της από κοινού βελτίωσης των δεξιοτήτων στον τομέα της ιατρικής και της διάσωσης.

Δικαιούχοι: Εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, ιδρύματα και οργανώσεις που λειτουργούν υπό τη σκέπη των ανωτέρω και σχετίζονται με την περίθαλψη, δημόσιες αρχές που προσφέρουν ιατρικές υπηρεσίες και μακροχρόνια περίθαλψη, πολιτική προστασία και υπηρεσίες διάσωσης, ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

- **Ειδικός στόχος RSO4.6:** Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία.

Το πρόγραμμα σκοπεύει να αντιμετωπίσει τη φτώχεια υψηλού κινδύνου και τον κοινωνικό αποκλεισμό στην περιοχή του προγράμματος μέσω δράσεων και επενδύσεων στους τομείς του πολιτισμού και τουρισμού, προκειμένου να διασφαλίσει θετικό αντίκτυπο στις τοπικές κοινωνίες και να συμβάλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής. Είναι σημαντικό για τις αγροτικές οικονομίες να επενδύσουν σε δράσεις για την ενίσχυση της τουριστικής ανταγωνιστικότητας. Η βελτίωση του τουριστικού branding και η προώθηση της τοπικής κουλτούρας, θα βοηθήσει τις κοινότητες να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους, σε σύγκριση με άλλες ανεπτυγμένες περιοχές και των δύο χωρών. Ο τουρισμός μπορεί να είναι βασικός τομέας της διασυνοριακής περιοχής. Μπορεί να αποτελέσει κίνητρο για τη δημιουργία επιχειρήσεων μικρής κλίμακας και να προσφέρει τη δυνατότητα για τη δημιουργία μεγαλύτερου αριθμού ΜΜΕ που σχετίζονται με τον τουρισμό. Θα είναι μια συμβολή στην αύξηση των κοινωνικών ικανοτήτων της περιοχής, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στη δημιουργία συνθηκών για μια δυνητικά πιο βιώσιμη πηγή απασχόλησης στην παραμεθόριο περιοχή.

Δικαιούχοι: Εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διοικητικές αρχές, άλλοι φορείς δημοσίου δικαίου, ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, διαχειριστικές αρχές εθνικών πάρκων, ΟΑΕΔ, μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Προτεραιότητα 4η: Ενίσχυση της διακυβέρνησης για τη συνεργασία

- **Ειδικός στόχος ISO6.6:** Άλλες δράσεις για την υποστήριξη της διακυβέρνησης για τη συνεργασία.

Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου, θα στηρίζουν διακρατικές συνέργειες που αποσκοπούν στη βελτίωση των διαφόρων τομέων των διαδικασιών διακυβέρνησης σε όλα τα εδαφικά επίπεδα, δεδομένων των σύνθετων προκλήσεων που σχετίζονται με την ψηφιοποίηση, τη δημογραφική αλλαγή, τις δημόσιες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (όπως η υγεία, η εκπαίδευση,

οι κοινωνικές υπηρεσίες), τον τουρισμό και τον πολιτισμό. Οι πιθανές δράσεις συνεργασίας περιλαμβάνουν την από κοινού ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών, σχεδίων δράσης, εργαλείων και πιλοτικών δράσεων και λύσεων.

Δικαιούχοι: Εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διαχειριστικές αρχές, άλλα δημόσια νομικά πρόσωπα, σχολεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα, ανώτατα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, μη κυβερνητικές οργανώσεις, άλλες οντότητες που σχετίζονται με πολιτιστικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Το πλήρες κείμενο του εγκεκριμένου προγράμματος είναι αναρτημένο στο σύνδεσμο:

<http://www.ipa-cbc-programme.eu/gallery/Files/news/programme/06.12.2022/Programme-2021-2027.pdf>

2. ΘΕΜΑΤΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ /ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Α. Δασικοί Χάρτες – Αναλυτικός Οδηγός από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τους ιδιοκτήτες εκτάσεων.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανακοίνωσε στις 27/12/2022 ότι ολοκληρώνεται το έργο των δασικών χαρτών με τη φάση της αρχικής κύρωσης που αφορά στο 95% της υπό ανάρτησης έκτασης και στο 90% της Επικράτειας, ενώ παράλληλα δημοσίευσε αναλυτικό οδηγό για τους ιδιοκτήτες εκτάσεων, ο οποίος αποτελείται από 22 ερωτήσεις και απαντήσεις.

Αναλυτικός Οδηγός

1. Τι είναι ο δασικός χάρτης;

Ο δασικός χάρτης προσδιορίζει και οριοθετεί τις εκτάσεις δασικού ή χορτολιβαδικού χαρακτήρα, οι οποίες προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και τις διαχωρίζει από όλες τις διαφορετικού χαρακτήρα εκτάσεις.

Σημειώνεται ότι οι δασικοί χάρτες ρυθμίζουν τον χαρακτήρα των εκτάσεων και δεν επεμβαίνουν στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, δεν θίγουν ιδιοκτησιακά δικαιώματα, της εκάστοτε έκτασης.

Αντίθετα αποσκοπούν να οριοθετήσουν τις δασικού και χορτολιβαδικού χαρακτήρα εκτάσεις υποστηρίζοντας το χωροταξικό σχεδιασμό, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

2. Ποιοι είναι οι κωδικοί για τις εκτάσεις και τι σημαίνουν;

1. Εκτάσεις μη διεπόμενες από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας
 - ΑΑ: Ανέκαθεν άλλης μορφής/χρήσης εκτάσεις
 - ΠΑ: Τελεσίδικες Πράξεις Χαρακτηρισμού Μη δασικές/Μη χορτολιβαδικές
2. Εκτάσεις διεπόμενες από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας
 - ΠΔ: Τελεσίδικες Πράξεις Χαρακτηρισμού, Δασικές
 - ΔΔ: Ανέκαθεν δασικές εκτάσεις
 - ΔΑ: Εκχερσωμένες δασικές εκτάσεις
 - ΑΔ: Δασωμένοι Αγροί
 - ΠΧ: Τελεσίδικες Πράξεις Χαρακτηρισμού, Χορτολιβαδικές
 - ΧΧ: Ανέκαθεν χορτολιβαδικές εκτάσεις

- ΧΑ: Χορτολιβαδικές εκτάσεις στις αεροφωτογραφίες του 1945, άλλη μορφή κάλυψης στις αεροφωτογραφίες 2007-2009
- ΑΝ: Εκτάσεις που έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες

3. Ποια η είναι η πρόοδος του έργου;

Έως σήμερα έχουν αναρτηθεί δασικοί χάρτες για το 95% της επικράτειας, το υπόλοιπο 5% αφορά σε περιοχές εντός ορίων οικισμών και σχεδίων πόλεων.

Έχει κυρωθεί το 90% των δασικών χαρτών. Η διαφορά οφείλεται στο ότι δεν έχει γίνει κύρωση σε εκτάσεις, που έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις και αιτήματα διόρθωσης προδήλου σφάλματος.

4. Με ποιον τρόπο αποδεικνύεται ο χαρακτήρας έκτασης -για οποιαδήποτε νόμιμη χρήση/συναλλαγή με το δημόσιο/συμβολαιογραφική πράξη- μετά τη μερική ή ολική κύρωση των δασικών χαρτών;

Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη κάθε μεταβίβαση, σύσταση και γενικά κάθε μεταβολή των εμπραγμάτων δικαιωμάτων εκτάσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως δάση, δασικές ή χορτολιβαδικές, πρέπει να συνοδεύεται από σχετικό πιστοποιητικό της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών, με το οποίο βεβαιώνεται ο χαρακτήρας της έκτασης (ν.3889/2010, αρ. 20, παρ. 4).

Αν η έκταση δεν εμπίπτει στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας (δεν αποτελεί δασική εν γένει έκταση) αρκεί υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που συνοδεύει τη σχετική πράξη του συμβολαιογράφου ή, αν δεν υφίσταται υποχρέωση εκπόνησης τοπογραφικού διαγράμματος, επί αποσπάσματος του δασικού χάρτη όπου απεικονίζεται το ακίνητο στο οποίο αφορά η συμβολαιογραφική πράξη και όπου εμφανίζονται οι συντεταγμένες των κορυφών του ακινήτου, με την οποία δηλώνεται υπευθύνως από τον συντάκτη του, ότι το συγκεκριμένο ακίνητο δεν εμπίπτει στις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας (ν.3889/2010, αρ. 20, παρ. 5).

5. Τι ισχύει με τις μεταβιβάσεις – αγοραπωλησίες σε έκταση χαρακτηρισμένη ως δασική στον αναρτημένο δασικό χάρτη, που όμως η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠΕΑ) έκανε αποδεκτή αντίρρηση και άλλαξε το χαρακτηρισμό της σε μη δασική;

Για εκτάσεις για τις οποίες έχουν γίνει δεκτές αντιρρήσεις των ενδιαφερομένων με απόφαση ΕΠΕΑ, και έως να κυρωθεί το επίμαχο τμήμα του δασικού χάρτη, στο σχετικό συμβόλαιο προσαρτάται αντίγραφο της απόφασης αυτής με τον αριθμό διαδικτυακής ανάρτησης (Α.Δ.Α.) από τη «Διαύγεια» και με επισυναπτόμενο

τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένων συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α., επί του οποίου ο συντάκτης βεβαιώνει ότι το ακίνητο είναι αυτό, ως προς το οποίο έχουν γίνει δεκτές οι υποβληθείσες αντιρρήσεις (ν.3889/2010, αρ. 20, παρ. 4).

Σε έκταση που λανθασμένα επιβαρύνεται με δασικό χαρακτήρα, για να γίνει η μεταβίβαση πρέπει πρώτα να περατωθεί η διαδικασία των αντιρρήσεων.

6. Μπορεί να εκδοθεί οικοδομική άδεια σε έκταση που είναι εν μέρει δασική και εν μέρει άλλης μορφής (ΑΑ);

Εφόσον το τμήμα του γεωτεμαχίου, με χαρακτηρισμό ΑΑ, πληροί τους όρους αρτιότητας, τότε εκδίδεται άδεια δόμησης. Σε κάθε περίπτωση, για την έκδοση οικοδομικής άδειας εφαρμόζεται η εγκύκλιος ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/56321/2354/09.06.2021 (ΑΔΑ: Ω25Υ4653Π8-27Α) οδηγία περί δήλωσης δασικού ή μη χαρακτήρα κατά την έκδοση οικοδομικών αδειών, μετά την ανάρτηση των δασικών χαρτών.

7. Τί γίνεται σε περιοχές στις οποίες δεν έχει αναρτηθεί/κυρωθεί δασικός χάρτης;

Οι περιοχές αυτές αφορούν σε σχέδια πόλεων και οικισμών, τα όρια των οποίων δεν έχουν εγκριθεί με πράξεις της Διοίκησης αλλά έχουν οριοθετηθεί με άλλες διατάξεις, όπως π.χ. τα περιγράμματα των νομίμως υφιστάμενων οικισμών προ του έτους 1923 για τους οποίους δεν έχει καθοριστεί όριο, οι ακτινικοί οικισμοί, τα όρια των πολεοδομικών μελετών και σχεδίων πόλεως που εκπονούνται καθώς και τα υπό καθορισμό όρια οικισμών που δεν έχουν ακόμα εγκριθεί.

Για τις περιοχές αυτές το ΥΠΕΝ προγραμματίζει αναρτήσεις δασικού χάρτη εντός του 2023, ώστε να ξεκαθαρίσει ο δασικός ή μη χαρακτήρας τους.

Μέχρι τότε, στις περιοχές αυτές, για τον χαρακτηρισμό μιας έκτασης ή τμήματος της επιφανείας της γης ως υπαγομένης ή μη στις περιπτώσεις του άρθρου 3 του ν.998/79 (δάσος, δασική έκταση) ισχύει η διαδικασία του άρθρου 14 του ν.998/79, η οποία προβλέπει την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού του κατά τόπου αρμοδίου δασάρχη ή του Διευθυντή Δασών.

8. Ποιος έχει δικαίωμα χρήσης των δεδομένων του δασικού χάρτη;

Δυνατότητα χρήσης των στοιχείων του δασικού χάρτη είτε είναι αναρτημένος είτε κυρωμένος, παρέχεται σε κάθε δημόσια αρχή μέσω ειδικού διαδικτυακού τόπου του Κτηματολογίου (ν.3889/2010, αρ. 20, παρ. 6).

Αν απαιτείται από κείμενες διατάξεις η βεβαίωση του δασικού ή μη χαρακτήρα έκτασης ενώπιον του Δημοσίου, των ΟΤΑ α' και β' βαθμού και των υπηρεσιών και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα αυτή πραγματοποιείται με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που αφορά το συγκεκριμένο ακίνητο από τον συντάκτη του. Στη δήλωση αναφέρεται υποχρεωτικά, αν ο χαρακτηρισμός της έκτασης ως δασικής ή μη έχει προσωρινή ή οριστική ισχύ, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται ο δασικός χάρτης.

9. Ποια τα προβλήματα που ανέδειξε η ανάρτηση και κύρωση των δασικών χαρτών;

Τα προβλήματα που αναδεικνύονται από την πρόσφατη ανάρτηση και κύρωση των δασικών χαρτών είναι το ιδιοκτησιακό, οι εκτάσεις που χαρακτηρίζονται ως ΑΔ και ΔΑ δηλαδή πρώην αγροτικές εκτάσεις που δασώθηκαν λόγω εγκατάλειψης ή δασικές εκτάσεις που εκχερσώθηκαν παράνομα προς καλλιέργεια, καθώς και σπίτια που έχουν χτιστεί σε δασικές εκτάσεις χωρίς την απαιτούμενη οικοδομική άδεια, δηλαδή είναι «δασικά αυθαίρετα».

10. Τι ισχύει για τους δασωμένους αγρούς (ΑΔ);

Πρόκειται για εκτάσεις που εμφανίζονται στις αεροφωτογραφίες του 1945 με αγροτική μορφή και δασώθηκαν μεταγενέστερα λόγω εγκατάλειψης.

Το ΥΠΕΝ με νομοθετική ρύθμιση (αρ. 93 του ν.4915/2022) τροποποίησε το αρ. 67 του ν.998/1979 και έδωσε τη δυνατότητα οικονομικής αξιοποίησης 7.000.000 στρεμμάτων για αγροτική και δενδροκομική καλλιέργεια, καθώς και για ελεύθερη χρήση υπό προϋποθέσεις.

Το Δημόσιο πλέον δεν θα προβάλλει δικαιώματα κυριότητας σε αυτές τις εκτάσεις παρά μόνο αν αυτά θεμελιώνονται βάσει τίτλων. Πρόκειται για μια μεγάλη μεταρρύθμιση, την οποία οι ιδιοκτήτες εκτάσεων περίμεναν εδώ και σχεδόν 45 χρόνια.

11. Πώς επιλύθηκαν ιδιοκτησιακά ζητήματα;

Το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν αφορά άμεσα τους δασικούς χάρτες, αλλά είναι παρεμπίπτον ζήτημα. Οι δασικοί χάρτες ρυθμίζουν αποκλειστικά και μόνο τον χαρακτήρα των εκτάσεων με βάση τις ανθρωπογενείς επεμβάσεις, τη χρήση τους στο παρελθόν και την παρουσία ή μη δασικής βλάστησης, χωρίς να επεμβαίνουν στο ιδιοκτησιακό καθεστώς. Οποιαδήποτε ιδιοκτησιακή διαφορά συνεχίζει να ρυθμίζεται είτε διοικητικά είτε δικαστικά.

Για την επίσπευση της οριστικής επίλυσης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στις περιοχές της ελληνικής επικράτειας που δεν ισχύει το τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου, το ΥΠΕΝ νομοθέτησε ότι για τις περιοχές αυτές (νησιά Ιονίου, Κρήτη, Λέσβος, Σάμος, Χίος, Κυκλάδες, Κύθηρα, Αντικύθηρα, Δωδεκάνησα και Μάνη) το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα ιδιοκτησίας σε δάση και δασικές εκτάσεις εκτός αν διαθέτει τίτλους ιδιοκτησίας (αρ. 152 του ν.4819/2021).

Πρακτικά, αν μια αποδεδειγμένα ιδιωτική έκταση χαρακτηριστεί ως δασικού χαρακτήρα, δεν διεκδικείται από το ελληνικό Δημόσιο. Παραμένει ιδιωτική έκταση, γεγονός που δεν επηρεάζει τη χρήση της, σε σχέση με το προηγούμενο θεσμικό καθεστώς. Πρέπει να αναφερθεί ότι οι δασικές εκτάσεις που δεν είναι αναγνωρισμένες ιδιωτικές με έναν από τους τρόπους που αναφέρονται το αρ. 10 του ν.3208/2003, θεωρούνται δημόσιες.

12. Όταν μέρος ιδιοκτησίας έχει χαρακτηριστεί δασικό, μπορεί να μεταβιβαστεί το αγροτικό τμήμα της;

Το ΥΠΕΝ με νομοθετική ρύθμιση, έδωσε το δικαίωμα σε ιδιοκτησίες που περιλαμβάνουν και δασικές και αγροτικές εκτάσεις να μπορούν να μεταβιβάζονται, ως προς το μη δασικό τμήμα, χωρίς αυτό να θεωρείται κατάτμηση (αρ. 153 του ν.4819/2021).

13. Ποια λύση δίνεται για τα δασικά αυθαίρετα;

Λύση δίνεται και στο ζήτημα των δασικών αυθαιρέτων μέσω της ειδικής διαδικτυακής πλατφόρμας της παρ. 1 του άρ. 52 του ν.4685/2020 που δημιουργήθηκε σε συνεργασία με το Ελληνικό Κτηματολόγιο και βρίσκεται σε λειτουργία από τις 5 Οκτωβρίου 2022.

Οι όροι και οι προδιαγραφές λειτουργίας της διαδικτυακής πλατφόρμας της παρ. 1 του αρ. 52 του ν.4685/2020 περιγράφονται στην υπ' αρ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/68161/3775/16.07.2021 Κ.Υ.Α, με την υποχρέωση καταβολής παραβόλου ύψους 250 €.

Οι κάτοχοι κατοικιών σε δάση και δασικές εκτάσεις, δηλώνουν εκεί τις κατοικίες τους, με αναστολή των διαδικασιών κατεδάφισης και επιβολής προστίμων για 30 έτη.

Στη συνέχεια, αφού συγκεντρωθούν τα στοιχεία των δηλώσεων θα εκπονηθεί οικονομοτεχνική μελέτη βάση της οποίας θα εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα που θα καθορίζει τους όρους διατήρησης με καταβολή προστίμου ή κατεδάφισης των κατοικιών που έχουν δηλωθεί.

Σημειώνεται ότι αποκλείεται η υπαγωγή -στις παραπάνω διατάξεις- κτιρίων, τα οποία:

- δεν έχουν το χαρακτήρα κατοικίας,
- έχουν ανεγερθεί μετά την 28η Ιουλίου 2011,
- βρίσκονται σε περιοχές του δικτύου Natura 2000, σε υγροτόπους Ramsar και σε περιοχές για τις οποίες ισχύουν ειδικές προστατευτικές διατάξεις της φύσης ή του τοπίου, εκτός εάν κατασκευάστηκαν πριν το χαρακτηρισμό των περιοχών αυτών,
- βρίσκονται εντός περιοχών που έχουν κηρυχθεί αναδασωτές λόγω πυρκαγιάς και έχουν ανεγερθεί μετά την κήρυξη της αναδάσωσης,
- η διατήρησή τους παρακωλύει τη διαφυγή των πολιτών ή την πρόσβαση πυροσβεστικών οχημάτων σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλου κινδύνου από φυσικά φαινόμενα.

14. Είναι δασικές οι εκτάσεις με φρύγανα και ασπαλάθους;

Όχι, με βάση γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών του ΥΠΕΝ που έγινε αποδεκτή από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/35724/2004/16.04.2021 αποδοχή γνωμοδότησης, εκτάσεις που στο παρελθόν ήταν αγροτικού χαρακτήρα και λόγω της εγκατάλειψης αναπτύχθηκε ασπάλαθος και φρυγανώδης βλάστηση δεν χαρακτηρίζονται πλέον δασικές.

Επίσης σύμφωνα με προγενέστερη αποδοχή γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών (την 182363/2395/13.5.2019), εκτάσεις που και καλύπτονται μόνο από φρυγανική βλάστηση, δε συγκεντρώνουν τα απαραίτητα κριτήρια που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ώστε να θεωρηθεί ότι συγκροτούν δασοβιοκοινότητα και κατά συνέπεια οι εκτάσεις αυτές δεν χαρακτηρίζονται ως δάση ή δασικές αλλά ως χορτολιβαδικές.

15. Τι ισχύει για τα εκχερσωμένα δάση (ΔΑ) και τις επιδοτούμενες εκτάσεις από τον ΟΠΕΚΕΠΕ;

Βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία για τη λύση του ζητήματος των εκχερσωμένων δασικών εκτάσεων, που χρησιμοποιούνται για αγροτική χρήση, χωρίς να έχουν εκδοθεί νόμιμες διοικητικές πράξεις.

Για τις εκχερσώσεις (ΔΑ) υπάρχουν συγκεκριμένες διαδικασίες για τη στοιχειοθέτηση του δημοσίου συμφέροντος μέσω συγκέντρωσης ποσοτικών στοιχείων και σύνταξης οικονομοτεχνικών μελετών. Ο δασικός χάρτης συμβάλλει στην επίλυση του θέματος βοηθώντας στην καταμέτρηση τους και στον

προσδιορισμό των παραγόμενων αγαθών από αυτές. Ακολούθως, το Δημόσιο βασιζόμενο σε επιστημονικά ποσοτικά δεδομένα θα μπορεί να προσδιορίσει τις απαιτούμενες ενέργειες για την επίλυση του θέματος.

Έχει, ήδη, ολοκληρωθεί οικονομοτεχνική μελέτη για τη στοιχειοθέτηση του δημοσίου συμφέροντος και σχεδιάζεται νομικά βιώσιμη λύση σύμφωνα με τις επιταγές του Συντάγματος.

Σε κάθε περίπτωση, η προωθούμενη ρύθμιση θα επιλύει οριστικά όλα τα ζητήματα που έχουν ανακύψει προστατεύοντας το Δημόσιο από τους καταπατητές, αλλά και τους νόμιμους ιδιοκτήτες αυτών των εκτάσεων.

Η ρύθμιση αφορά σε 2,3 εκ. στρέμματα πρώην δασικών εκτάσεων που εκχερσώθηκαν (ΔΑ) χωρίς νόμιμες διοικητικές πράξεις και χρησιμοποιούνται για αγροτική χρήση και χιλιάδες ιδιοκτήτες – αγρότες.

Σύμφωνα με αυτήν, οι εν λόγω εκτάσεις διατηρούν τη γεωργική χρήση για όσο χρόνο λαμβάνουν ενιαία ενίσχυση από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και είναι ενταγμένες στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Υποβολής Δηλώσεων (ΟΣΔΕ).

16. Τι ισχύει στην περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί αντίρρηση στις προθεσμίες που προβλέπονταν; Θα υπάρξει εκ νέου δυνατότητα για υποβολή, ακόμα και μετά την κύρωση των δασικών χαρτών;

Με πρόσφατες αποφάσεις του ΣτΕ έχει κριθεί ότι κατά την προηγούμενη περίοδο οι χρόνοι αναρτήσεων, αλλά και ο τρόπος δημοσιοποίησης της διαδικασίας των αναρτήσεων και κύρωσης των δασικών χαρτών ήταν επαρκείς, έτσι ώστε οι ιδιώτες να προβούν σε όλες τις νόμιμες ενέργειες (κατά μέσο όρο το χρονικό διάστημα υποβολής αντιρρήσεων κυμάνθηκε περισσότερο από 8 μήνες).

Σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 48 του ν. 4685/2020, υπήρχε κατόπιν συνεχών παρατάσεων ικανό χρονικό διάστημα, για την υποβολή ατελούς αίτησης αναμόρφωσης του δασικού χάρτη.

Επιπλέον αυτών, η χώρα μας έχει αναλάβει διεθνείς δεσμεύσεις, προκειμένου να επιτευχθεί η κύρωση των δασικών χαρτών εντός εύλογων και παράλληλα δεσμευτικών χρονικών διαστημάτων, χωρίς να υποχρεωθούμε ως κράτος στην καταβολή δυσβάστακτων προστίμων εξαιτίας της χρόνιας ασυνέπειας.

Κατά συνέπεια των παραπάνω δεν είναι δυνατόν να δοθεί εκ νέου η δυνατότητα υποβολής αντίρρησης στο σύνολο (αλλά ούτε και σε μέρος) των κυρωμένων χαρτών, δηλαδή, ακόμα και στις περιοχές που ποτέ μέχρι σήμερα δεν υπήρξε κανένα ενδιαφέρον.

17. Ποια εναλλακτική δυνατότητα έχουν οι ιδιοκτήτες, που δεν υπέβαλλαν αντίρρηση;

Μπορούν να υποβάλλουν αίτημα αναμόρφωσης δασικού χάρτη στην οικεία Διεύθυνση Δασών.

Ο κυρωμένος δασικός χάρτης δεν δέχεται αντιρρήσεις, επιτρέπεται όμως η αναμόρφωσή του σύμφωνα με την παρ. 1 του αρ. 20 του ν.3889/2010.

Η αναμόρφωση του κυρωμένου δασικού χάρτη επιτρέπεται με την προσθήκη ή διαγραφή των εκτάσεων που υπάγονται ή παύουν να υπάγονται σε αυτόν σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία, με δικαστικές αποφάσεις επί του ιδιοκτησιακού ζητήματος των χορτολιβαδικών εκτάσεων, με διοικητικές πράξεις που έπρεπε να συμπεριληφθούν στον δασικό χάρτη κατά την κατάρτισή του και δεν απεικονίζονται σε αυτόν, καθώς και με τη διόρθωση προδήλων σφαλμάτων.

18. Ποιες είναι οι πράξεις της διοίκησης που μπορούν να αναμορφώσουν τον δασικό χάρτη;

Σύμφωνα με την ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/64663/2956/2020 ΥΑ, οι διοικητικές πράξεις είναι:

- Εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια πόλης, πράξεις εφαρμογής και εγκεκριμένες πολεοδομικές μελέτες,
- Αποφάσεις χαρακτηρισμού οικισμού,
- Πράξεις οριοθέτησης καθώς και πράξεις πολεοδόμησης – ρυμοτόμησης,
- Ισχύουσες άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας, οικοδομικές άδειες ή άλλες άδειες ή διοικητικές πράξεις που καλύπτονται από το τεκμήριο νομιμότητας για βιομηχανικές ή βιοτεχνικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται σε ζώνες οικιστικού ελέγχου,
- Αποφάσεις επιτροπών αλλοτριώσεων,
- Παραχωρητήρια αγροτικών κλήρων,
- Αποφάσεις κύρωσης διανομών και αναδασμών στις οποίες έχει αποδοθεί γεωργική, κτηνοτροφική ή μικτή χρήση,
- Αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων ή Νομάρχη,
- Άδειες του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων,
- Αποφάσεις διάθεσης εξαγορασμένων από το δημόσιο κτημάτων δυνάμει ειδικών νόμων,
- Διοικητικές πράξεις που αναφέρονται σε απαλλοτριώσεις και μεταβιβάσεις.

19. Τι χαρακτηρίζεται ως πρόδηλο σφάλμα;

Σύμφωνα με την Υ.Α. 153394/919/12.04.2017 ως πρόδηλο σφάλμα στη διαδικασία κατάρτισης του δασικού χάρτη ορίζεται οποιαδήποτε προφανής:

- Τεχνικού χαρακτήρα απόκλιση ή εσφαλμένη τεχνική απόδοση των οριογραμμών που παρατηρείται πάνω στα φωτογραμμετρικά υπόβαθρα και προκύπτει είτε από μετρήσεις εδάφους ή φωτοερμηνευτικής απόδοσης του θεματικού περιεχομένου του χάρτη, που έρχεται σε αντίθεση με την εικόνα, που παρουσιάζεται σ' αυτά,
- Παράλειψη, εκ παραδρομής, της αποτύπωσης σαφώς δασικής έκτασης εντός ευρύτερης άλλης μορφής (αγροτικής κ.λπ.) και το αντίστροφο,
- Απεικόνιση εμφανώς λανθασμένη αγροτικής έκτασης ως δασικής και το αντίστροφο,
- Παράλειψη εγγραφών στοιχείων των πολυγώνων του χάρτη στη βάση δεδομένων,
- Λανθασμένη αποτύπωση θεματικής επιφάνειας που οφείλεται σε διαμορφωμένα στοιχεία εικόνας (φωτογραφίας) λόγω διαβαθμισμένων περιοχών,
- Απόδοση ως χορτολιβαδικής, έκτασης που αφορά σε πεδινή και ομαλής κλίσης περιοχή, η οποία εξαιρείται της υπαγωγής στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, σύμφωνα με το π.δ. 32/2016 (ΦΕΚ 46 Α'),
- Απόδοση ως χορτολιβαδικής, έκτασης που αφορά σε αναγνωρισμένη, κατά τις κείμενες διατάξεις, έναντι του Δημοσίου ως ιδιωτικής, η οποία εξαιρείται της υπαγωγής στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας,
- Απόδοση ως δασικής, έκτασης που αφορά τεχνητή δασική φυτεία, η οποία εξαιρείται της υπαγωγής στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και
- Παράλειψη απεικόνισης πράξεων της διοίκησης.

20. Πως επιταχύνεται η διαδικασία εξέτασης αντιρρήσεων;

Αναφορικά με τη λειτουργία των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠΕΑ), το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει προχωρήσει σε μία σειρά από θεσμικές παρεμβάσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους, προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία εξέτασης των αντιρρήσεων.

Με τον νόμο 4685/2020 μεταβλήθηκε η σύνθεση των ΕΠΕΑ, που πλέον είναι αμειβόμενες με βάση τον μηνιαίο αριθμό υποθέσεων που εξετάζουν (100 ανά μήνα), με στόχο τα πορίσματα τους να χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη κατά το

δυνατόν έξωθεν αντικειμενικότητα. Οι επιτροπές αποτελούνται από Δικηγόρο (ως πρόεδρο), Μηχανικό από τον ιδιωτικό τομέα και Δασολόγο από το δημόσιο τομέα.

Είναι γνωστό ότι το πλήθος των αντιρρήσεων που εκκρεμούν είναι μεγάλο. Γι' αυτό το λόγο έχει προβλεφθεί η σύσταση κατ' ελάχιστο 200 επιτροπών, για τη λειτουργία των οποίων έχει εξασφαλιστεί η αναγκαία χρηματοδοτική πηγή από το Πράσινο Ταμείο.

Επιπλέον, έχει προβλεφθεί να γίνονται προπαρασκευαστικές – υποστηρικτικές διεργασίες από τις Διευθύνσεις Δασών, έτσι ώστε η ροή των αντιρρήσεων να είναι πλήρως ομαδοποιημένη και τελικά να επιτευχθεί ο επιθυμητός ρυθμός εξέτασης των αντιρρήσεων.

Σε κάθε περίπτωση η διαδικασία θα παρακολουθείται στενά και αν κριθεί απαραίτητο με βάση τα χρονοδιαγράμματα, θα συσταθούν και επιπλέον επιτροπές. Η Γενική Διεύθυνση Δασών & ΔΠ του ΥΠΕΝ, βρίσκεται σε στενή συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και υπηρεσίες, έτσι ώστε να ξεκινήσουν άμεσα οι εργασίες των επιτροπών, και να μην χαθεί καθόλου χρόνος.

21. Πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί η διαδικασία;

Μέχρι σήμερα έχουμε ιδρύσει 116 επιτροπές εξέτασης αντιρρήσεων (ΕΠΕΑ) με στόχο να φτάσουμε τουλάχιστον τις 200 ΕΠΕΑ που θα εξετάζουν 20.000 αντιρρήσεις το μήνα, δεδομένο ότι για την καταβολή της αποζημίωσης των μελών απαιτείται εξέταση 100 υποθέσεων ανά μήνα.

22. Τι ισχύει στην περίπτωση που η αντίρρηση ενός πολίτη δεν γίνει αποδεκτή από την αρμόδια ΕΠΕΑ;

Σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 19 του ν.3889/2010 ο πολίτης έχει το δικαίωμα άσκησης αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της πράξης κύρωσης του δασικού χάρτη για το τμήμα εκείνο της αντίρρησης που η ΕΠΕΑ δεν έκανε αποδεκτό. Προϋπόθεση της προσφυγής στο ΣτΕ είναι η ενσωμάτωση στον κυρωμένο δασικό χάρτη της επίμαχης έκτασης ύστερα από την απορριπτική απόφαση της ΕΠΕΑ.

3. ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ (ΕΠ) - ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ/ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ

Α. Εν αναμονή των αλλαγών στο θεσμικό πλαίσιο ρύθμισης θεμάτων Εφοδιαστικής

Σε συνέχεια των ενεργειών και συζητήσεων, που έχουν ενταθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα, από πλήθος Φορέων που απασχολούνται στον τομέα της Εφοδιαστικής Αλυσίδας, αλλά και στο πλαίσιο των δράσεων του Συμβουλίου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Εφοδιαστικής, αναμένεται να προωθηθεί το προσεχές χρονικό διάστημα η αναμόρφωση του Ν.4302/2014 (ΦΕΚ 225Α), με τον οποίο είχε αντιμετωπιστεί, εκτός των άλλων, για πρώτη φορά η δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών Εφοδιαστικής (Logistics).

Με το νέο θεσμικό πλαίσιο, θα επιδιωχθεί, ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση της κείμενης νομοθεσίας με σκοπό:

- την αποτελεσματική ενίσχυση και θεσμική θωράκιση των δραστηριοτήτων logistics,
- την απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης και λειτουργίας των Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής (Κ.Α.Δ.),
- την αντιμετώπιση προβλημάτων αδειοδότησης υφιστάμενων μονάδων λόγω χωροταξικών και πολεοδομικών περιορισμών (αλλαγή επιτρεπόμενων χρήσεων γης, κ.λ.π.) που έχουν εντοπιστεί κατά το χρονικό διάστημα εφαρμογής του Ν.4302/2014

Παράλληλα αναμένεται μία σειρά αλλαγών και βελτιώσεων με σκοπό την προσαρμογή στις πρόσφατες ρυθμιστικές εξελίξεις που σχετίζονται με τον Ν.4982/2022 _ ΦΕΚ195Α (Μέρος Α: Ανάπτυξη και Διαχείριση Επιχειρηματικών Πάρκων) και με τον Εθνικό Κλιματικό Νόμο Ν. 4936/2022 (ΦΕΚ Α' 105).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η πιθανή αναμόρφωση των διατάξεων, οι οποίες αφορούν στα Επιχειρηματικά / Εμπορευματικά Πάρκα Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας, με δεδομένο το επενδυτικό ενδιαφέρον για σχετικά επιχειρηματικά σχέδια, σε συνδυασμό με τις πρόσφατες εξελίξεις που αναμένονται για την έναρξη των έργων στο Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο και την προώθηση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη δημιουργία και ανάπτυξη εμπορευματικού κέντρου στο πρώην στρατόπεδο Γκόνου στη Θεσσαλονίκη.

Β. Εμπορευματικά Κέντρα Συνδυασμένων Μεταφορών και εφαρμογή του Ν.4759/2020

Την 01/12/2022 δημοσιεύθηκε η Απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα *Ερμηνεία ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 3.θ του άρθρου 33 του ν.4759/2020 στα «Εμπορευματικά Κέντρα Συνδυασμένων Μεταφορών»* (ΑΔΑ: ΩΝ8Υ4653Π8-9ΒΔ).

Το ερώτημα συνίσταται στο εάν οι όροι και περιορισμοί για την εκτός σχεδίου δόμηση σε εγκαταστάσεις εφοδιαστικής, οι οποίοι τίθενται με τον ν.4759/2020 (παρ. 3.θ του άρθρου 33) ισχύουν και για τα Εμπορευματικά Κέντρα Συνδυασμένων Μεταφορών, ανεξαρτήτως αν έχουν θεσπισθεί όροι και περιορισμοί από πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου.

Στο πλαίσιο της απόφασης τεκμηριώνεται η συνάφεια των δραστηριοτήτων του Εμπορευματικού Κέντρου Συνδυασμένων Μεταφορών με τις αντίστοιχες της Εφοδιαστικής και συμπεραίνεται ότι **οι διατάξεις του άρθρου 33, παρ.3θ του ν.4759/2020 έχουν εφαρμογή και στα «Εμπορευματικά Κέντρα Συνδυασμένων Μεταφορών».**

4. ΘΕΜΑΤΑ MARKETING, ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΟΡΩΝ

A. Ενίσχυση Τοπικών Αγορών /Επαναλανσάρισμα – Market Re-Launching

Η παρούσα παγκόσμια Πληθωριστική έξαρση, η Ενεργειακή κρίση που έφερε ο πόλεμος στην Ουκρανία και η συνεχιζόμενη Πανδημία, επιτείνει την ήδη δύσκολη κατάσταση στις Τοπικές Αγορές και στις Λιανικές των Δήμων. Είναι γνωστό ότι η ευημερία των Αγορών εξαρτάται από το Διαθέσιμο Εισόδημα των Πολιτών και όλες οι παραπάνω κρίσεις πρακτικά οδηγούν σε συνεχόμενη αποδυνάμωση των εισοδημάτων των πολιτών. Και ενώ οι Κυβερνήσεις αυτή την περίοδο σε όλη την Ευρώπη στηρίζουν τα εισοδήματα, είναι βασικό πέραν αυτού να υιοθετηθούν και **διαρθρωτικά μέτρα που επαναλανσάρουν τις Τοπικές Αγορές και ενισχύσουν την Τοπική Επιχειρηματικότητα**, προστατεύοντας έτσι όχι μόνο Βραχυπρόθεσμα αλλά τουλάχιστον Μεσοπρόθεσμα τις Τοπικές Αγορές και Οικονομίες.

Συνεπώς, είναι αδήριτη ανάγκη, εκφράζοντας την μεγάλη πλειοψηφία των Επαγγελματιών και Εμπόρων και τις βαθιές τους ανησυχίες για τις συνέπειες στην Αγορά από τις συνεχιζόμενες και εντεινόμενες κρίσεις όπως περιγράφηκαν ανωτέρω, να ενισχυθεί άμεσα η Αγορά με τη **διαμόρφωση ισχυρού branding** και μέσω της **Στρατηγικής Ανάπτυξης και Προώθησης** καθώς και της **άμεσης προβολής των Αγορών**, ώστε κατά το τέλος των ανωτέρω κρίσεων οι βασικές Τοπικές Αγορές και οι επιχειρήσεις σε όλες τους τις κατηγορίες να καταστούν **Αγοραστικοί Προορισμοί** τόσο για τους ντόπιους κατοίκους όσο και για επισκέπτες από άλλες πόλεις της Ελλάδος, καθώς και τουριστικός και αγοραστικός προορισμός για τις Βαλκανικές χώρες και τις βασικές αγορές της Ευρώπης και άλλων χωρών.

Ταυτόχρονα είναι αναγκαίο να προωθηθεί η **Δημιουργία Ισχυρών Brands των Αγορών αυτών και Πολυκαναλικό Ψηφιακό Marketing**, ώστε εκτός της τόνωσης της ζήτησης από τους ντόπιους καταναλωτές και ιδιαιτέρως από τους νέους (Gen Z & Millennials) να προσελκύσει και αυξημένο Μερίδιο Αγοράς των επισκεπτών της χώρας.

Η ανάπτυξη και η βιωσιμότητα των τοπικών αγορών και δη του λιανικού εμπορίου εξαρτάται σήμερα όχι μόνο από το πλήθος των «σκληρών υποδομών» (δρόμοι, συγκοινωνία, προσβασιμότητα, ΤΠΕ, αξιοθέατα κλπ), αλλά όλο και περισσότερο και από την άυλη υποδομή καθώς και τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα της επικοινωνίας, της γνώσης, της πληροφορίας. Παρ όλα αυτά οι όποιες παρεμβάσεις σχεδιάζονταν μέχρι σήμερα για τις πόλεις δε λάμβαναν υπόψη τη διάσταση αυτή. Συνεπώς πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι πόλεις, ως το περιβάλλον εντός του οποίου «ευδοκίμει» η επιχειρηματικότητα, μετασχηματίζεται ώστε να μπορεί να υπηρετήσει και να ενισχύσει την ανάπτυξη, προώθηση και προβολή των τοπικών αγορών. Βασικός στόχος στην προσέγγιση αυτή θα πρέπει να είναι **η υιοθέτηση**

ολοκληρωμένων παρεμβάσεων και καινοτόμων τεχνολογικών λύσεων για τη βελτίωση της Αγοραστικής Εμπειρίας και την συνεκτική προβολή των τοπικών αγορών.

Η προσπάθεια για την υλοποίηση του παραπάνω στρατηγικού στόχου επιβάλλει τη χάραξη **μακροπρόθεσμης Στρατηγικής** που συνοδεύεται από **μεσοπρόθεσμο Σχέδιο Δράσης** και θα καταλήγει σε συγκεκριμένες βραχυπρόθεσμες παρεμβάσεις. Ο στόχος είναι να υπάρχει μία ολοκληρωμένη προσέγγιση στις δράσεις που σχεδιάζονται και υλοποιούνται και όχι αποσπασματική υλοποίηση μεμονωμένων παρεμβάσεων που δεν έχουν τελικά καμία προστιθέμενη αξία για την επιχειρηματικότητα και τις τοπικές αγορές.

Στο πλαίσιο αυτό είναι απαραίτητη για την Επανάκτηση του Τζίρου της Αγοράς η Άμεση Ενίσχυση των Βασικών Αγορών του κάθε τόπου με την **Εκπόνηση, Δημιουργία και Υλοποίηση των κάτωθι :**

- **Ολοκληρωμένη Στρατηγική Ανάπτυξης και Προώθησης της Επιχειρηματικότητας στο Λιανικό Εμπόριο.**
- **Δημιουργία Ισχυρών Brands** που θα προβάλλει τις Βασικές Αγορές της κάθε περιοχής θα προσδώσει προσωπικότητα και θα εκπέμψει αποτελεσματικό μήνυμα, προσελκύνοντας και πάλι τους επισκέπτες-αγοραστές.
- **Πλάνο Επικοινωνίας και Προβολής** στα κοινά-στόχους για άμεση επανάκτηση και ακόμη και αύξηση των επισκεπτών και των τζίρων των Αγορών.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός είναι υποχρέωση των τοπικών αρχών και κυρίως της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το θεσμικό πλαίσιο της Τοπικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα έχει παραχωρήσει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση μικρότερο αριθμό αρμοδιοτήτων σε σχέση με την Ευρώπη όμως το τελευταίο διάστημα οι αρμοδιότητες έχουν αυξηθεί και σύντομα θα συγκλίνουμε με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα. Άρα, ο ρόλος της Τοπικής αυτοδιοίκησης είναι καθοριστικός για τη χάραξη της στρατηγικής των πόλεων εντός ενός Δήμου ή μίας Περιφέρειας. Πρόκειται για εξειδικευμένες εργασίες που απαιτούν εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία τόσο από άποψη επιστημονικής εξειδίκευσης όσο και από άποψη ιδιαιτερότητας γνώσεων, τεχνικών και διαχειριστικών απαιτήσεων.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

1. **Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και Αναγνώριση Τοπικών Αγορών**
 - Καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης αναφορικά με την επιχειρηματικότητα στον κάθε Δήμο με εστίαση στο λιανικό εμπόριο.
 - Αναγνώριση των επιμέρους τοπικών αγορών που υφίστανται στα γεωγραφικά όρια του κάθε Δήμου και ειδικότερα των βασικών της αγορών

και καταγραφή χαρακτηριστικών, αξιολόγηση-διάγνωση αναγκών των τοπικών αυτών αγορών.

- Επισκόπηση ανταγωνισμού, εντοπισμός υφιστάμενης «θέσης» στην αγορά και κατηγοριοποίηση

2. Αξιολόγηση Σχεδιασμού και Διάγνωση Αναγκών

- Επισκόπηση υφιστάμενου σχεδιασμού (στρατηγικές, εγκεκριμένα έργα, σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις που επηρεάζουν ή σχετίζονται με την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στο λιανεμπόριο)
- Χωρική ανάλυση και αξιολόγηση παρεμβάσεων
- Εντοπισμός και καταγραφή ελλείψεων στον υφιστάμενο σχεδιασμό

3. Ολοκληρωμένη Στρατηγική ανάπτυξης, προώθησης και προβολής της επιχειρηματικότητας στο λιανικό εμπόριο, ενταγμένη στην ευρύτερη στρατηγική ανάπτυξης του κάθε Δήμου. Σε επίπεδο πρωταρχικής στρατηγικής δίνει έμφαση στην ψηφιακή αναβάθμιση του εσωτερικού του περιβάλλοντος, στην ενσωμάτωση στρατηγικών εξωστρέφειας της εικόνας με στόχο την προσέλκυση επισκεπτών, wifi παντού, κλπ.

Η Ολοκληρωμένη Στρατηγική αφορά στην εξειδίκευση των σκοπών και στόχων και περιλαμβάνει :

- Την εξειδίκευση και τεκμηρίωση του σκοπού και των στόχων
- Την αναλυτική περιγραφή της Στρατηγικής,
- Το διαχωρισμό των δράσεων σε Άξονες Προτεραιότητας με συγκεκριμένους στόχους και μετρήσιμους δείκτες αποτελέσματος
- Την περιγραφή του πλαισίου διακυβέρνησης και εφαρμογής των δράσεων

4. Αναπτυξιακός Σχεδιασμός ανά Αγορά

Εξειδίκευση της γενικότερης Στρατηγικής στο επίπεδο των επιμέρους τοπικών αγορών και περιγραφή του μοντέλου ανάπτυξης που υιοθετείται για κάθε αγορά ως εξής:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΠΩΝ - ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Αγορά Δήμου ή Πόλης με Αγροτικό προφίλ και Λιμάνι: Έμφαση στα Αγροτικά Προϊόντα, την Εφοδιαστική Αλυσίδα (Λιμάνι) στην Ενέργεια και στην Γενική Λιανική.

Αγορά Δήμου ή Πόλης με Έμφαση στον Οίνο: Έμφαση στα Κρασιά (εσωτερική αγορά και εξαγωγές), στον Οινοτουρισμό, στα

Μάρμαρα(εσωτερική αγορά και εξαγωγές), Αλλαντικά, και στη Γενική Λιανική.

Αγορά Δήμου ή Πόλης με Εμφαση στα Αλιευτικά προϊόντα και τα Αγροτικά Μεσογειακά προϊόντα : Αλιευτικά προϊόντα, υδατοκαλλιέργειες, Τοπικά Αγροτικά προϊόντα (Ελαιόλαδο, Μέλι, κλπ), Γενική Λιανική.

Αγορά Δήμου με Εμφαση στα Γαλακτοκομικά προϊόντα : Γαλακτοκομικά τοπικά Προϊόντα, Αλλαντικά, Τοπικά Γλυκά, Όσπρια, Τσίπουρο, Γενική Λιανική.

Αγορά Δήμου ή Πόλης με Εμφαση στην Ισχυρη Λιανική με Σήματα (Brands): Ιδιόκτητα Σήματα ή Franchise με ισχυρά Brands Ρούχων, Υποδημάτων, Αθλητικών, Κοσμημάτων, Αξεσουάρ, Παιδικά Ρούχα, Είδη Δώρων, Έπιπλα, Είδη Διατροφής ειδικής ή Gourmet, Εστίαση, Καφέ, κ.α.

5. Στρατηγική Επικοινωνίας Τοπικών Αγορών και Λιανικού Εμπορίου – Αναγνώριση & Μελέτη Κοινών Στόχων – Δημιουργία και Εφαρμογή Νέας Εικόνας & Ταυτότητας (Branding Τοπικών Αγορών)

Για να χαράξει την Στρατηγική Επικοινωνίας, το Marketing αναγνωρίζει και αναλύει σε βάθος όλους τους καταναλωτές της αγοράς – στόχου της οντότητας. Εφαρμόζεται κατάτμηση της Αγοράς με βάση κριτήρια και κατόπιν οι ειδικοί του Μάρκετινγκ, μπορεί να διαλέξουν ένα μόνο τμήμα από την αγορά – στόχο, ή και πολλαπλά τμήματα, για να στοχεύσουν στην Επικοινωνία – Διαφήμιση που θα εκτελέσουν. Οι ειδικοί Μάρκετινγκ, ερευνούν αναλύοντας την αγορά στόχο της οντότητας, για να φτιάξουν μία βάση πληροφόρησης για τη διαφημιστική καμπάνια. Τις περισσότερες φορές πληροφορίες που χρειάζονται είναι η καλή γνώση της αγοράς – στόχου, ο καταμερισμός των ηλικιών των καταναλωτών της αγοράς – στόχου, το εισόδημα, το φύλο, το επίπεδο εκπαίδευσης, η εθνικότητα και οι αγοραστικές επιλογές τους. Όσο πιο πολλές πληροφορίες γνωρίζουν τόσο καλύτερο αποτέλεσμα θα έχει η καμπάνια επικοινωνίας. Όταν μια αγορά – στόχος δεν έχει καθοριστεί με σαφήνεια και δεν έχει εξεταστεί σωστά, η διαφημιστική καμπάνια συνήθως δεν επιτυγχάνει.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΤΑΤΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΓΟΡΩΝ-ΣΤΟΧΩΝ ΣΤΟ MARKETING

- 1. Κριτήρια Κατάτμησης της Αγοράς – Στόχου για τις βασικές Αγορές της κάθε περιοχής – Λιανικό Εμπόριο:**
 - α. Δημογραφικά
 - β. Γεωγραφικά

- γ. Ψυχογραφικά
 - δ. Συμπεριφορικά
 - ε. Ψηφιακά (Γενεαλογικά, Συμπεριφορά On-Line, Πολιτιστικά)
2. Ανάλυσης και Αξιολόγηση του κάθε τμήματος της Αγοράς-Στόχου
 3. Επιλογή Τμημάτων της Αγοράς-Στόχου προς Αξιοποίηση
 4. Στρατηγική Προσέγγισης Marketing κάθε τμήματος που Επιλέχθηκε

